

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри ЦГЕП

_____ О.Е. Пушкіна

« 31 » серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Енергетичне право»

Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітній рівень.....	магістр
Освітня програма	Право
Спеціалізація	
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Термін викладання	2-й семестр
Мова викладання	Українська
.....	

Викладач: Кострюков С.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Енергетичне право» для магістрів спеціальності 081 «Право» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. цивіл., господар. та еколог. права. – Д. : НТУ «ДП», 2020. – 14 с.

Розробник – д. ф. н., доц. Кострюков С.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час вивчення навчальної дисципліни «Енергетичне право» у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
5.1 Шкали	6
5.2 Засоби та процедури	7
5.3 Критерії	8
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	11
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вибіркової дисципліни «Енергетичне право» є: оволодіння навичками використання державної мови й правничої термінології в професійній діяльності у сфері енергетичного права; вивчення основних положень енергетичного права; підвищення рівня правової культури і правосвідомості у студентів й неухильне дотримання ними вимог закону та кваліфікованого його застосування у сфері енергетичного права; здобування вмінь і навичок з використання законодавства в практичній роботі у сфері енергетичного права.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	Зміст
ДРН 1	використовувати державну мову й правничу термінологію у професійній діяльності у сфері енергетичних відносин
ДРН 2	аналізувати з позиції права складові суспільних відносини у сфері енергетичного права
ДРН 3	використовувати отримані знання під час прийняття рішень з питань застосування заходів юридичної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері енергетичного права
ДРН 4	оперативно орієнтуватися і знаходити необхідні нормативно-правові акти з питань енергетичного права для вирішення практичних питань
ДРН 5	відстоювати та захищати права, свободи і законні інтереси учасників правовідносин у сфері енергетичного права

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	57	17	40	-	-		
практичні	-	-	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	59	17	42	-	-		
контрольні заходи	4	4	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	38	82	-	-		

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	17
ДРН 1 ДРН 2	Вступ в енергетичне право.	2
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 4	Поняття, предмет, метод та система енергетичного права України.	2
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Джерела енергетичного права.	2
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Загальні положення та сфера дії законодавства про електроенергетику.	2
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5	Загальні положення законодавства про енергозбереження.	2
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5	Економічний механізм енергозбереження.	2
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5	Поняття та структура власності в ПЕК.	2
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5	Державне управління, нагляд та регулювання діяльності в ПЕК.	3
	СЕМІНАРИ	17
ДРН 1 ДРН 2	Вступ в енергетичне право.	2
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 4	Поняття, предмет, метод та система енергетичного права України.	2
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Джерела енергетичного права.	2
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Загальні положення та сфера дії законодавства про електроенергетику.	2
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Загальні положення законодавства про енергозбереження.	2

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Економічний механізм енергозбереження.	2
ДРН 2 ДРН 4 ДРН 5	Поняття та структура власності в ПЕК.	2
ДРН 3 ДРН 4 ДРН 5	Державне управління, нагляд та регулювання діяльності в ПЕК.	3
	Контрольні заходи	4
РАЗОМ		38

5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	Процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
семінари	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час семінарських занять		виконання ККР під час заліку за бажанням студента
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється

без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного опису кваліфікаційного рівня магістрів НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	
	Відповідь містить не суттєві помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
- спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; - здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; - здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не суттєвими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
потребують нових стратегічних підходів; - відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; - здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.	- підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60	

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODL.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. (із змінами і доповненнями від 08.12 2004 р.).
2. Закон України. Про ринок електричної енергії. 13.04.2017 р.
4. Закон України. Про електроенергетику. 16.10.1997 р.
5. Закон України. Про енергозбереження. 01.07.1994 р.
6. Закон України. Про фонд енергоефективності. 09.04.2015 р.
7. Закон України. Про енергетичну ефективність будівель. 09.04.2015 р.
8. Закон України. Про теплопостачання. 02.06.2005 р.
9. Закон України. Про ринок природного газу. 09.04.2015 р.
10. Закон України. Про альтернативні джерела енергії. 20.02.2003 р.

11. Закон України. Про альтернативні види палива. 14.01.2000 р. (в редакції 21.05.2009 р.).
12. Закон України. Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу. 05.04.2005 р.
13. Закон України. Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливо-енергетичного комплексу. 23.06.2005 р.
14. Закон України. Про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період. 02.11.2006 р.
15. Закон України. Про НКРЕКП. 09.04.2015 р.
16. Закон України. Про житлово-комунальні послуги. 09.11.2017 р.
17. Закон України. Про нафту і газ. 12.07.2001 р.
18. Указ Президента України. Про Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України. № 382 від 06.04.2011 р.
19. Указ Президента України. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. № 694 від 27.08.2014 р.
20. Указ Президента України. Про затвердження Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. № 715 від 10.09.2014 р.
21. Указ Президента України. Про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. № 462 від 13.04.2011 р.
22. Указ Президента України. Про Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України. № 403 від 06.04.2011 р.
23. Постанова Кабінету Міністрів України. Про державну експертизу з енергозбереження. № 1094 від 15.07.1998 р.
24. Постанова Кабінету Міністрів України. Про посилення контролю за режимами споживання електричної та теплової енергії. № 929 від 07.08.1996 р.
25. Постанова Кабінету Міністрів України. Про затвердження Порядку застосування санкцій за порушення законодавства про електроенергетику. № 1139 від 19.07.2000 р.
26. Постанова Кабінету Міністрів України. Про затвердження Положення про порядок накладення на суб'єктів господарювання штрафів за порушення законодавства в галузі електроенергетики та сфері теплопостачання. № 1312 від 21.07.1999 р.
27. Постанова Кабінету Міністрів України. Про невідкладні заходи щодо стабілізації фінансового становища підприємств електроенергетичної галузі. № 441 від 24.03.1999 р.
28. Постанова Кабінету Міністрів України. Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з

- централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення. № 630 від 21.07.2005 р.
29. Розпорядження Кабінету Міністрів України. Енергетична стратегія України на період до 2035 року. «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність». № 605-р від 18.08.2017 р.
 30. Розпорядження Кабінету Міністрів України. Національний план дій енергоефективності на період до 2020 р. № 1228-р від 25.11.2015 р.
 31. Розпорядження Кабінету Міністрів України. Про схвалення Концепції розвитку, модернізації і переоснащення газотранспортної системи України на 2009-2015 роки. № 1417-р від 21.10.2009 р.
 32. Розпорядження Кабінету Міністрів України. Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010-2015 роки. № 1446-р від 19.11.2008 р.
 33. Розпорядження Кабінету Міністрів України. Про схвалення Концепції створення в Україні мінімальних запасів нафти і нафтопродуктів на період до 2020 року. № 1498-р від 08.12.2009 р.
 34. Наказ Мінфіна. Про визначення пріоритетних напрямів енергозбереження. № 631 від 04.07.2006 р.
 35. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Про затвердження Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами. № 152 від 11.10.1996 р.
 36. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Про затвердження Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам. № 2500 від 30.09.2015 р.
 37. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Про затвердження Правил постачання природного газу. № 2496 від 30.09.2015 р.
 38. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Про затвердження Кодексу газотранспортної системи” № 2493 від 30.09.2015 р.
 39. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Про затвердження Кодексу газорозподільної системи. № 2494 від 30.09.2015 р.
 40. Вершинин А.П. Энергетическое право. Учебно-практический курс. СПб.: Изд. дом СПбГУ, 2007, 243 с.
 41. Городов О.А. Введение в энергетическое право: учебное пособие. – Москва: Проспект, 2012. – 224 с.
 42. Енергетика: історія, сучасність і майбутнє: в 5-ти кн. – К.: б, в., 2013, кн. 5 Електроенергетика та охорона навколишнього середовища. Функціонування енергетики в сучасному світі /Т.О. Бурячок, З.Ю. Буцко, Г.Б. Варламов та інші – 2013, - 390 с.

43. Енергетичне законодавство. Основні законодавчі акти /Упоряд. С.В. Кострюков. – Д. Національний гірничий університет, 2013 – Ч I - 82 с.
44. Зеркалов Д.В. Правова основа енергозбереження: Довідник. – К.: Дакор. 2008. – 480 с.
45. Кострюков С.В. Навчально-методичне забезпечення дисципліни “Енергетичне право” /С.В. Кострюков; Мін-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т – Д. – НГУ, 2015 – 213 с.
46. Хольцнагель В., Санникова Л.В. Энергетическое право и энергоэффективность в Германии и России. 2013, - 216 с.
47. Энергетика: история, настоящее и будущее. От огня и воды к электричеству. Книга 1: Монография /[Бондаренко В.И., Варламов Г.Б., Вольчин Н.А. и др.]. – К., 2011 – 264 с.

